

Brief aan Guy Vanschoenbeek

Dag Guy,

Het eerste nummer van *Brood & Rozen* ligt hier voor mij, op de pagina met de titel 'Een nieuwe lente, een nieuw geluid'. Het was 1996 toen je dit schreef, exact twintig jaar geleden. Je had de overgang van het berichtenblad *Amsab-Tijdingen* naar een 'gedegen wetenschappelijk tijdschrift' lang en grondig voorbereid. Ook de titel, die ik nog steeds wondermooi vind, was jouw idee. Je haalde je inspiratie daarvoor bij textielarbeidsters uit Lawrence in de VS. Zij gingen in 1912 in staking en droegen daarbij de slogan mee: 'We want bread and roses too'. Het blad werd goed onthaald, de volgende nummers waren bijzonder interessant en veelzijdig en toen ... verliet je het leven.

Maar je geesteskind leefde voort. In het begin was het echt niet makkelijk. Je was een coryfee, en die zijn moeilijk te vervangen. Maar er was wel die gigantisch dikke kft van jou met brieven aan mogelijke auteurs, lijsten met tientallen thema's, adressen, een schat aan informatie. De eerste nummers zonder jou zijn vooral daaruit voortgevloeid. Maar stilaan werd me duidelijk wat jij al van het begin wist: een tijdschrift is een collectief proces, gedragen door heel wat mensen, in de eerste plaats de eigen medewerkers. De vormgever, de eindredacteur, de beeldredacteur, de beeldbewerker, de webdesigner, de administratie, de mensen van de kernredactie, de collectiemedewerkers. Daarnaast de redactieraad die, toegegeven, bij ons een ietwat minder actieve rol speelt dan in sommige andere tijdschriften. Wij kozen er immers bewust voor om de bijdragen niet door hen te laten reviewen, of toch niet systematisch, maar telkens door een expert ter zake.

Guy Vanschoenbeek (1953-1996) was doctor in de Letteren en Wijsbegeerte, groep geschiedenis. Hij werkte jarenlang in Amsab-ISG en heeft tientallen publicaties op zijn naam staan. De gepubliceerde versie van zijn doctoraat, *Novecento in Gent. De wortels van de sociaal-democratie in Vlaanderen*, is een klassieker. Guy richtte in 1996 het tijdschrift *Brood & Rozen* op.

Maar het is wel de redactieraad die inspireert, ondersteunt, meezoekt naar mogelijke artikels. En uiteraard de auteurs, intussen zijn ze met meer dan honderd. Ten slotte de lezers, want zonder lezers geen blad. De abonnees van het eerste uur, die ongetwijfeld niet alles lazen, laat staan goed vonden, maar wel elk jaar trouw hun lidgeld storten. En zij die er in de loop der jaren bijkwamen, en er nog steeds zijn ... of afhaakten.

Want, Guy, de tijden veranderden natuurlijk. We blijven een blad voor de geschiedenis van sociale bewegingen, maar of die ondertitel de inhoud nog volledig dekt, betwijfel ik. Het terrein van de sociale geschiedenis is met de jaren dan ook zo uitgebreid, met vele zijpaden en kronkelwegjes. Waar we wel absoluut aan vasthouden, is dat we nieuwe inzichten in het academisch onderzoek willen populariseren. We werken daarvoor heel graag samen met jonge masters, hun enthousiasme is verfrissend. Weet je dat bachelorstudenten nu ook meezoeken naar foto's bij artikels, als oefening bij het vak 'Foto en film als historische bron'? Het doet natuurlijk ook deugd dat gevestigde onderzoekers geregeld iets aanbieden aan *Brood & Rozen*. Het is die mix tussen pril en rijper die blijft verrassen. En wat jij 'Kortverhaal' noemde – je was zelf trouwens een ongelooflijke verhalenverteller – is nu 'Opgemerkt' geworden. Nieuws over de collectie brengen we ook nog steeds. De thematische bibliografie en het wetenschappelijk nieuws uit het buitenland zijn gestrand. En ook de kroniek over colloquia, tentoonstellingen en andere evenementen hebben we gaandeweg losgelaten, daarvoor konden we niet kort genoeg op de bal spelen.

Want het moet steeds sneller gaan. Weet je nog hoe rond elk nummer een hele papieren briefwisseling groeide, de teksten werden met de post verstuurd, en de correcties gingen ook heen en weer per brief. We hadden namelijk nog geen e-mail. De vormgeving gebeurde nog deels met knippen en plakken.

Vele lezers willen vandaag geen papieren blad meer, maar volgen alles digitaal. *Brood & Rozen* kan je nu al online raadplegen in onze catalogus, althans tot voor de twee laatste jaargangen, en met de nieuwe website straks zal dat nog vlotter gaan. Binnkort kan dat trouwens ook via de site van de Universiteitsbibliotheek Gent. Zoals we ook zullen meestappen in eLinea, een platform voor e-tijdschriften, waar je voor een bescheiden maandbedrag, artikels kan downloaden uit een gamma van commerciële, literaire en culturele tijdschriften.

Hoe dan ook, het allerbelangrijkste blijft de gemeenschap – ze spreken nu liever van community – rond *Brood & Rozen*: zij die het blad mee realiseren, lezen, ondersteunen en een warm hart toedragen. Zij die geloven dat je uit de geschiedenis weliswaar geen lessen trekt, maar wel inzichten verwerft. En dat inzicht het begin is van wijsheid. En dat geschiedenis ook soms gewoon geestig en onderhoudend mag zijn.

Dus, voor deze twintigste verjaardag klinken we met die hele gemeenschap op *Brood & Rozen*, en op jou, Guy.

Paule Verbruggen